

ת"פ (אילת) 54753-08-21 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (אילת) 54753-08-21 - מדינת ישראל נ' פלונישלוס אילת

ת"פ (אילת) 54753-08-21

מדינת ישראל

נגד

פלוני

בית משפט השלוס באילת

[05.11.2024]

כבוד השופט גיל אדלמן

ע"י ב"כ עוה"ד דרור אקלר

ע"י ב"כ עוה"ד אלעד אלקיס

גזר דין

השתלשלות העניינים העובדתית

1. ביום 22.5.2022 הורשע הנאשם לאחר ניהול הוכחות בעבירה של אימים בניגוד לסעיף 192 לחוק העונשין.

התשל"ז - 1977 (להלן: החוק). באותו המעמד, ולבקשת הנאשם נשמעו הטיעונים לעונש וניתן גזר דין. על הנאשם הוטל מאסר על תנאי בן שלושה חודשים למשך שלוש שנים, שלא יעבור שוב על העבירה בה הורשע; כן הוטל עליו לפצות את המתלוננת בסכום של 1,500 ₪.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 13.5.2021 איים הנאשם על גרושתו (להם שתי בנות משותפות קטניות, להלן: המתלוננת), בכך שאמר לה בשיחת טלפון ביניהם: "אני בא, אני בא לרצוח אותך, תקשיבי אני לא יודע מה אני עושה לך". בסמוך לכך, כך כתב האישום, התקשר הנאשם למוקד 100 של משטרת ישראל, וביקש שיגיעו שוטרים למקום מגוריה של המתלוננת ודיווח שהוא נמצא מחוץ לביתה וממתין להם.

3. הנאשם ערער על הכרעת הדין וגזר הדין שניתן נגדו, וביום 26.10.2022, במסגרת פסק הדין שניתן בערעור, קבע בית המשפט המחוזי בבאר שבע, בהסכמת הצדדים, כי הכרעת הדין תיוותר על כנה, וגזר הדין יבוטל. הנאשם יופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן אשר יבחן בין היתר את אפשרות ביטול הרשעתו. עוד נקבע כי הדיון בעניינו של הנאשם יוחזר למותב זה לשמיעת הטיעונים לעונש לאחר קבלת התסקיר.

במסגרת פסק הדין בערעור קבע בית המשפט המחוזי: "אין בהחלטה זו כדי להגביל את בית המשפט בתוצאה העונשית וזו תקבע בהתאם לשיקול דעתו של בית משפט השלוס". בהתאם לפסק הדין בערעור הופנה הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן והדיון בעניינו נדחה מעת לעת, בין היתר בהמלצת שירות המבחן.

4. ביום 1.2.2024, ביקש הנאשם לצרף תיק נוסף אל ההליך דנא, ת"פ (אי') 22027-07-22, והורשע בעבירה נוספת של איומים, בניגוד לסעיף 192 לחוק. על פי עובדות כתב האישום בתיק שצורף, ביום 27.3.2021 בשעה 08:30 לערך, הגיע הנאשם לביתה של גרושתו (אותה המתלוננת נשוא התיק העיקרי) וביקש לקחת את בנותיו הקטנות לבילוי של כמה שעות, זאת מבלי שתאם מראש את הביקור. על רקע הדברים, במהלך ויכוח שהתגלע בין הצדדים, התערבה אחרת - חברתה של המתלוננת - ולקחה את הבנות אל תוך הבית. בתגובה אמר לה הנאשם: "אני אהרוג אותך, אל תגעי בילדה". הנאשם אף סימן תנועת אגרוף לכיוון המתלוננת ואמר לה: "את תראי מה אני אעשה לך ולחברה שלך, אני אשבור לך את הפנים".

בעקבות צירוף התיק, התבקש שירות המבחן להגיש תסקיר נוסף ובו התייחסות לעבירה הנוספת. 5. סך הכל התקבלו בעניינו של הנאשם שלושה תסקירים; בתסקיר הראשון, מיום 19.2.2023 סקר שירות המבחן את נתוניו האישיים והמשפחתיים של הנאשם ואת הקשר בינו לבין המתלוננת - גרושתו. שירות המבחן התייחס לרקע לביצוע העבירה נשוא התיק העיקרי, וציין כי הנאשם חש צער וחרטה בגין מעשיו. שירות המבחן ציין את מערכת היחסים המורכבת בין הנאשם למתלוננת. הנאשם הופנה בהסכמתו ליחידה לאלימות במשפחה בבאר שבע, שם עתיד להשתלב בטיפול. משכך, המליצה קצינת המבחן על דחיית הדיון לטובת בחינת שילובו של הנאשם בטיפול. בתסקיר השני, מיום 5.6.2023, נכתב כי הנאשם שולב בטיפול למניעת אלימות במשפחה החל מחודש מרץ 2023 ומקפיד להתייצב למפגשים ולהשתתף בהם באופן פעיל, תוך שיתוף והצפת קשייו. הנאשם הביע רצון להמשיך בטיפול ולקדם את עצמו במישורים התעסוקתיים והמשפחתיים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם עובר הליך טיפולי משמעותי וזקוק להמשך ליווי ותמיכה. משכך, הומלץ על נקיטה בדרך שיקומית בדמות צו מבחן למשך שנה וחצי וצו של"צ בהיקף של 200 שעות. בהבהרה נוספת, שהתקבלה ביום 6.6.2023, כתבה קצינת המבחן כי בשל טעות לא התייחסה בתסקירה לעניין ביטול הרשעתו של הנאשם; לפיכך הוסיפה וציינה כי הרשעתו בדיון של הנאשם לא תהווה פגיעה ממשית בתעסוקתו ועם זאת עלולה להוות פגיעה משמעותית בדימויו העצמי של הנאשם ולהוביל לרגרסיה בהליך הטיפול. משכך, המליצה קצינת המבחן להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם לצד נקיטה בעונש שיקומי חינוכי כאמור.

התסקיר השלישי, במסגרתו התבקש כאמור שירות המבחן להתייחס לכתב האישום הנוסף שצורף לתיק, הוגש ביום 27.3.2024. בתסקיר צוין כי הנאשם נמצא במסגרת הטיפולית מזה כשנה וכי עבר תהליך משמעותי של התבוננות אישית, על אף שעדיין זקוק להכוונה ותמיכה. בכל הנוגע לשאלת ביטול ההרשעה הדגישה קצינת המבחן כי "שקלנו בשנית את ביטול ההרשעה והתלבטנו". התסקיר ציין כי מחד מדובר בכתב אישום נוסף בעל אופי דומה ועל עבירות זהות שהתרחשו בסמיכות זמן וכי הרשעת הנאשם לא תהווה פגיעה ממשית בתעסוקתו. מאידך, נוכח העובדה כי הנאשם מסוגל כיום לבחון את התנהגותו הפוגענית ובשונה מן העבר, ועל מנת לעודדו להמשיך בהליך הטיפולי ולהימנע מפגיעה בדימויו העצמי המליץ התסקיר על ביטול הרשעת הנאשם והטלת צו מבחן למשך שנה וחצי וכן צו של"צ בהיקף של 200 שעות. בהמלצתו עמד שירות המבחן על חשיבות השמירה על תעסוקה יציבה של הנאשם המאפשרת לו לדאוג לבנותיו.

6. ביום 16.9.2024 טענו הצדדים לעונש. המאשימה בטיעוניה ביקשה מבית המשפט "שלא לסטות מגזר הדין שניתן ביום 22.5.24 (צ"ל 22.5.22- ג.א.) על רכיביו". למעשה מיקדה המאשימה טיעוניה בסוגיית ביטול הרשעתו של הנאשם, כפי שהמליץ שירות המבחן. המאשימה הדגישה כי שירות המבחן בתסקיריו עמד על כך שהרשעת הנאשם לא תפגע פגיעה קונקרטית בתעסוקתו אלא יש בה כדי להוות פגיעה בדימויו העצמי. לשיטתה פגיעה בדימויו עצמי, כך על הפסיקה, אינה מהווה "פגיעה קונקרטית". כך התובע בטיעונו: "פגיעה בדימויו עצמי קורית לכל הנאשמים כשיש הרשעה. הכתם של ההרשעה, החברה מסמנת אותו על אנשים שביצעו עבירות פליליות. לכן בתי המשפט לא הכירו בטיעון של פגיעה בדימויו העצמי, סטייה מהדבר הזה וקבלת טענת ההגנה תפגע בעיקרון השוויון של הנאשמים." המאשימה הוסיפה וטענה כי מאחר והנאשם הורשע בתיק נוסף, "ודאי המאזניים אינם מאוזנות, המאזניים הם יותר לצד הרשעה והותרת הרשעה על כנה. לא מדובר במעידה חד פעמית".

ההגנה אף היא בטיעוניה התמקדה ברכיב הרשעתו של הנאשם בדין. בא כח הנאשם הדגיש כי הנאשם ניהל את משפטו על רקע מחלוקת משפטית ולא בשל העובדה כי לא נטל אחריות על המעשים. לשיטת ההגנה, מדובר בשתי עבירות זהות במהותן, כלפי מתלוננת זהה, בגין הוגשו שני כתבי אישום נפרדים. לולא התעכב התיק שצורף אצל הפרקליטות "הרי שברי שכתב אישום היה מנוסח ככתב אישום אחד עם שני אישומים". עוד הוסיף הסניגור כי בנסיבות אלה "הנאשם נפגע שלא בשליטתו". ההגנה הפנתה לפסיקה מטעמה לפיה בית המשפט נמנע מהרשעתם של נאשמים בנסיבות דומות למקרה שבפנינו - אף מבלי שהוכח "נזק קונקרטי". הסניגור הדגיש כי הנאשם בחר בדרך אותה התווה בית המשפט המחוזי במסגרת הערעור על גזר הדין, דרך אותה אימצה אף הפרקליטות, ושיתף פעולה באופן מלא עם ההליך הטיפולי שהוצע לו - בין היתר כדי לשקם את עצמו ולבנות מערכת יחסים תקינה ומאוזנת עם המתלוננת לטובת בנותיהם המשותפות. משכך, ראוי לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהורות על ביטול הרשעת הנאשם ולו בשל הנימוק כי הרשעה יש בה כדי לפגוע בתהליך החיובי בו נמצא הנאשם. יש בכך, לדעת ההגנה, כדי לעמוד בקנה אחד עם האינטרס הציבורי. ההגנה אף הוסיפה בטיעוניה כי הנאשם מתעתד, במסגרת קידומו התעסוקתי, להוציא רישיון נהיגה לרכב מעל 12 טון והותרת הרשעתו על כנה יש בה כדי לפגוע בהליך זה ולפיכך מהווה "נזק פוטנציאלי עתידי".

הנאשם בדברו האחרון אמר: " אני לא בקטע של להאשים את השופט, השתיתי. עברתי מלא יסורים מבחינה כלכלית, הילדות בנות חצי שנה, שנתיים גידלתי אותן לבד, היה לי קשה מצוקה נפשית, רגשות, זו הייתה תקופה קשה. החלטתי לעזוב את אילת ולהתרחק מהגרשה. אחרי שראיתי שאני מסתבך עם הסדרי הראייה והשטויות. הלב אמר להישאר ליד הילדות השכל אמר לעבור למקום אחר ולבנות עצמי מחדש אחרי הגירושים. התחתנתי בגיל מוקדם בגיל 23, הייתי ילד, לא הייתה לי הסתכלות לחיים כמו שיש לי היום. אני אדם אחר לגמרי, לוקח אחריות על המעשים שלי, מסנן את המילים שלי, כל דבר אני חושב 700 פעם לפני שאני אומר או עושה משהו. גם בקורס לימדו אותי איך לא להגיב אימפולסיבית. אני מבקש אם אפשר להתחשב כדי שאוכל להתקדם ולשלם מזונות, מבחינת שכר מאוד מתקשה לגדל את הילדות. להתחשב בי כדי שאוכל להמשיך בחיי. הייתי שנה וחצי בתוכנית. מה שנאמר לי עשיתי. אף פעם לא הייתי בבתי משפט או משטרה, אף פעם לא הלכתי מכות, גם פליטות הפה לקחתי עליהם אחריות, אני כמו כלב פינצ'ר שנובח, זה מה שהייתי לא מה שאני היום. התבגרתי מאז. אני עדיין משתתף בקבוצה."

דין והכרעה - לא מצאתי להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם:

7. הערכים המוגנים בהם פגעו מעשיו של הנאשם הם זכותן של המתלוננת וחברתה, נשוא כתב האישום המצורף, לתחושת ביטחון האישי ושלמות נפשו; בעיקר ביחס למתלוננת, כשהמלל המאיים הופנה כלפיה בשתי הזדמנויות שונות.

8. הצדדים לא טענו ביחס למתחם הענישה הראוי, ולמעשה לא חלקו על המתחם שנקבע במסגרת גזר הדין מיום 22.5.2022, לפיו מתחם הענישה בעבירה בה הורשע הנאשם שם נע בין מאסר על תנאי ועד שנת מאסר ומעלה, במקרים חמורים יותר. לא נטען על ידי הצדדים, וממילא לא מצאתי כי יש מקום לקבוע מתחם ענישה שונה או נוסף בגין כתב האישום שצורף, זאת נוכח סמיכות הזמנים וזהות המתלוננת ובהתאם למבחן "הקשר ההדוק" שהותווה בהלכת ג'אבר - ע"פ 4910/13 בני ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14)

9. המחלוקת בין הצדדים כאמור נסובה בשאלת ביטול הרשעת הנאשם או לחילופין, הותרתה על כנה. דעתי בעניין זה כדעת המאשימה. כפי שצינתי בגזר הדין מיום 22.5.2022, "אי הרשעה איננה חלק ממתחם הענישה ובית המשפט ימנע מהרשעת הנאשם ללא קשר למתחם הענישה במקרים הראויים והמתאימים לכך. כפי שנקבע ברע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל (27.01.2015) האפשרות להימנע מהרשעה של נאשם שביצע עבירה, מהווה חריג לכלל לפיו משהוכח ביצועה של עבירה, יורשע הנאשם. הימנעות מהרשעה שמורה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. 'שני תנאים מצטברים נקבעו על מנת להימנע מהרשעה, ראשית על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים'". עקרונות אלו שהותוו במסגרת הלכת כתב (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(1997) 337 (3)) נקבעו כשרירים וקיימים בפסיקת בית המשפט העליון אף לאחר תיקון 113 (וראו לדוגמה רע"פ 547/21 סיטניק נ' מדינת ישראל (17.3.2021) - להלן: עניין סיטניק).

10. במקרה דנא לא התרשמתי כי הרשעתו של הנאשם, צפויה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו או בעתידו. שירות המבחן בתסקיריו חזר וציין כי "הרשעה בדין לא תהווה פגיעה ממשית בתעסוקתו כיום וכי שלום עדיין יוכל להשתלב בעבודות שונות". אף בטיעוני ההגנה לא עלה כי הרשעתו של הנאשם תפגע באופן מיידי במקור פרנסתו של הנאשם אלא עשויה להוות "נזק פוטנציאלי עתידי" כלשונה - משמע פגיעה ערטילאית שאין די בה כדי להוות "נזק קונקרטי".

11. לא נעלם מעיני כי שירות המבחן סבר שהרשעת הנאשם תהווה משום פגיעה משמעותית בערך ובדימוי העצמי שלו, ועלולה לחבל במוטיבציה להמשך הטיפול. בעניין זה קבע בית המשפט העליון: "נדחתה בפסיקת בית משפט זה הטענה כי ראוי לבטל את הדרישה לקיומו של נזק קונקרטי (ראו, למשל עניין לוזון) וכך נדחו גם טענות ביחס לפגיעה תיאורטית, לנזק עתידי או לפגיעה בדימוי העצמי כבאים בגדר תנאי הלכת כתב (עניין דוידוף, פסקה 5 והפסיקה המוזכרת שם) - ראה עניין סיטניק.^[1] וראו קביעת בית המשפט העליון במסגרת רע"פ 5006/24 כהן שדה נ' מדינת ישראל (15.7.2024) לפיה: "אין הליך פלילי שלא כרוך בגרימת נזק לנאשם, לבטח כאשר זה מסתיים בכך שהוא נמצא אשם". משמע, הפגיעה בעקבות הרשעה היא נחלתם של כלל הנאשמים. אין להקל בה ראש, אך מאידך ביטולה מטעמים של פגיעה בדימוי עצמי מהווה סטייה בשוויון בין נאשמים.
12. לא מצאתי אף כי סוג העבירה (ובעניינינו, העבירות) מאפשר לוותר בנסיבות מקרה זה על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים, לרבות האינטרס הציבורי. עם צירוף התיק הנוסף, והרשעתו של הנאשם בעבירה זוהי כלפי המתלוננת וחברתה (מבחינה כרונולוגית התרחש האירוע נשוא התיק המצורף כחודשיים לפני האירוע בתיק העיקרי), הרי שלא ניתן לומר עוד כי מדובר במעידה חד פעמית שנבעה עקב הנסיבות החריגות, כפי שפורטו בהכרעת הדין (הנאשם השמיע איום כלפי המתלוננת בעודו פועל מתוך מצוקה לשלומן של בנותיו). ברי כי באירוע הראשון, איים הנאשם על חברתה של המתלוננת ועל המתלוננת עצמה במילים קשות ("אני אהרוג אותך"; אני אשבור לך את הפנים") מתוך תסכול וכעס גרידא ועל רקע ויכוח בנוגע להסדרי ראייה. האיומים כלפי המתלוננת ("אני בא לרצוח אותך") חזרו על עצמם שוב, במערכה השנייה, וניתן לומר כי היה מדובר בדפוס התנהגות. האיומים שנשמעו אינם ברף הנמוך ונאמרו על רקע מחלוקת בין הנאשם למתלוננת, גרושתו. משכך, לא ניתן לדידי להסתפק בענישה חינוכית שיקומית בלבד, תוך ביטול הרשעת הנאשם בדין - קל וחומר עת שלא הוכח נזק קונקרטי שייגרם לנאשם כתוצאה מכך.
13. ודוק: יש להעריך את התמדתו של הנאשם במסגרת ההליך הטיפולי אותו הוא עובר מזה למעלה משנה וחצי, וזאת מתוך מטרה כנה להשתלב באורח חיים יציב תוך רכישת כלים להתמודדות במצבי לחץ. יש לעודד את הנאשם בדרכו זו, ומשכך, ועל אף הרשעתו בכתב האישום הנוסף בעבירה זוהי, לא מצאתי לנכון לסטות מגזר הדין שניתן ביום 22.5.2024 - שם נדון הנאשם לעונש ברף התחתון של מתחם הענישה. אף המאשימה לא מצאה לנכון לעתור לענישה נוספת (כגון פיצוי המתלוננת הנוספת נשוא כתב האישום המצורף), אלא בקשה שלא לסטות מגזר הדין שניתן דאז.
14. אשר על כן, אני מטיל בזה על הנאשם את העונשים כדלקמן:
מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יעבור על העבירות בהן הורשע.
פיצוי - הנאשם ישלם למתלוננת (ע.ת. 1 בתיק העיקרי) פיצוי בסך 1,500 ש"ח. הפיצוי ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם עד ליום 5.1.2025 ובכל 5 לחודש שלאחר מכן. מפי ב"כ הנאשם נמסר כי חלק מהפיצוי שנקבע שולם זה מכבר, לפיכך תערוך המזכירות בדיקה בתיק ועל הנאשם לשלם את יתרת החוב. התשלום יבוצע לקופת בית המשפט, וממנה יועבר למתלוננת. המאשימה תעביר תוך 30 יום טופס פרטי ניזוק למזכירות בית המשפט.
מוצגים - כל המוצגים יושמדו/יחולטו/יושבו לשיקול דעת המאשימה.
זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.
ניתן היום, ד' חשוון תשפ"ה, 05 נובמבר 2024, בנוכחות הצדדים.

[1] ההדגשות במסמך זה הן שלי ואינן במקור - ג.א.